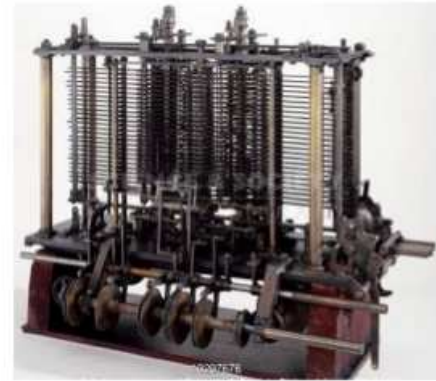

Zrnko múdrosti

Charles Babbage and Augusta Ada King, Countess of Lovelace

The designer of the analytical engine
and its programmer

Při dvou příležitostech jsem byl členy **parlamentu** dotázán:
„Řekněte, pane Babbage, když do toho vašeho stroje
zadáme špatné údaje, vypočítá správný výsledek?“

Nejsem schopen pochopit, jaký druh zmatení myšlenek
dokáže vyplodit takovou otázku...

Charles Babbage

Donald E. Knuth

(Pozor na chyby v tom kódu; já jsem pouze dokázal, že funguje, nezkoušel jsem ho ... :)

Naše chyby v zadaniach si priznáme, sme radi, že ich odhalíte čím skôr, a ak sú relevantné (nie typo a gramatika), tak aj oceníme
Errata: The Art of the Computing

π

TEX

10 Release October 2016 is 3.14159265.
10 upon his death, the version of TeX shall be frozen at

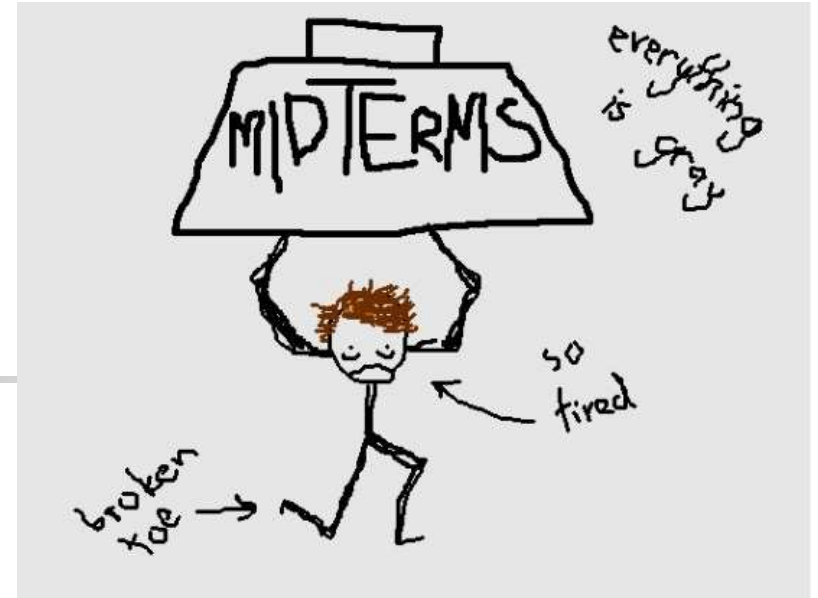
Midterm quadterm

Naše termíny sú:

- **7.apríla** 18:00 je Midterm A
 - midterm sa píše na papier a čítame ho
- **19.marca** 13:10 je quadterm na cvičeniach
 - quadtermy sú na počítačoch H3/H6 (nie vlastné laptopy), testujú sa automaticky
- bol Bypass Excelencie, 1 passed

Prémiové úlohy:

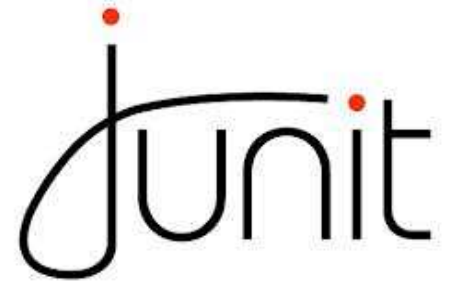
- sa rozbehli ☺
- riešte ich, najmä, ak vám štandardný kurz príde ako *slabá káva*,
- **všetky body z prémieí sa vám počítajú do známky**, len dve kritéria na automatické A a Fx ich ignorujú, viac na stránke predmetu
- časom budeme zverejňovať týždňový rebríček Galéria Top 10

Testy

(sú iné ako ste čakali)

- používame techniku štandardných java junit testov, viac v prednáške
- všeobecne: **dodržiavanie predpísaných mien súborov, tried a metód**
- keďže rekord submitov je > 20, neprezeráme všetky, ale len posledný, preto d **posledného submit dajte všetky dobré riešenia celej zostavy !!!**
- do testov posielajte .zip obsahujúci *.java **bez package**
- na tomto cvičení bude súťaž o najlepšieho testera (v písaní junit testov)
- testy čiastočne zverejňujeme (okrem autorského riešenia), zdrojáky čítame !
- ak to nie je uvedené v zadaní, môžete sa pýtať na rozsah vstupov
- 15 s. je timeout pre každého, ak to nie je inak junit testom upravené

Kto číta vaše kódy

(Moss = Measure Of Software Similarity)

- MOSS - Stanford System for Detecting Software Plagiarism

```
public class Schody {
    public static int pocet12(int n){
        if(n == 0 || n == 1){
            return 1;
        }
        else{
            //System.out.print(pocet12(n-1) + pocet12(n-2));
            return pocet12(n-1) + pocet12(n-2);
        }
    }

    public static int pocet123(int n){
        if(n == 1 || n == 2 ){
            return n;
        }
        else if(n == 3){
            return 4;
        }
        else{
            return pocet123(n-1) + pocet123(n-2) + pocet123(n-3);
        }
    }

    public static void main(String[] args)
    {
```

```
public class Schody
{
    public static int pocet12(int n)
    {
        if (n == 1 || n == 0)
        {
            return 1;
        }
        else
            return pocet12(n - 2) + pocet12(n - 1);
    }

    public static int pocet123(int n)
    {
        if (n == 1 || n == 0)
        {
            return 1;
        }
        else if (n == 2)
        {
            return 2;
        }
        else
            return pocet123(n - 3) + pocet123(n - 2) + pocet123(n - 1);
    }

    public static void main(String[] args)
    {
        System.out.println(pocet12(4));
        System.out.println(pocet123(4));
    }
}
```

WAR IS PEACE
FREEDOM IS SLAVERY
IGNORANCE IS STRENGTH

**BIG BROTHER IS
WATCHING YOU**

Ret'azce a polia

(odlišnosti Java a C++)

Peter Borovanský
KAI, I-18

borovan 'at' ii.fmph.uniba.sk

<http://dai.fmph.uniba.sk/courses/JAVA/>

Logické operácie komutatívne?

(vyhodnocovanie zľava doprava - "short-circuit")

- je `a&&b` je to isté ako `b&&a`, resp. `a||b` je to isté ako `b||a` ?

- **v algebre áno, v programe nie:**

```
public static boolean loop() { for(;;); } // nekonečný cyklus
```

```
&&
```

```
false && (7/0 > 0)
```

```
// false
```

```
//(7/0 > 0) && false
```

```
// div by zero
```

```
||
```

```
true || (7/0 > 0)
```

```
// true
```

```
//(7/0 > 0) || true
```

```
// div by zero
```

```
&&
```

```
false && loop()
```

```
// false
```

```
//loop() && false
```

```
// zacyklí sa
```

```
||
```

```
true || loop()
```

```
// true
```

```
loop() || true
```

```
// zacyklí sa
```

Súbor: Komutativnost.java

Skutočné logické operácie

(nebolo v C++)

- `&&` , `||` sú „**skrátенým**“ súčinom (konjunkciou), súčtom (disjunkciou), vyhodnocujú sa zľava doprava, a len kým treba...
- `&` , `|` sú **plnohodnotným** súčinom, súčtom vyhodnocujú oba argumenty

&

```
//false & (7/0 > 0)           // div by zero
```

```
//(7/0 > 0) & false           // div by zero
```

|

```
//true | (7/0 > 0)            // div by zero
```

```
//(7/0 > 0) | true           // div by zero
```

&

```
//false & loop()              // zacyklí sa
```

```
//loop() & false              // zacyklí sa
```

|

```
//true | loop()               // zacyklí sa
```

```
//loop() || true              // zacyklí sa
```


málo kto pozná a používa...

Skrátený súčet, súčin

```
int i, j, k;  
i = 1; j = 2; k = 3;  
if (i == 1 || ++j == 2) k = 4;  
System.out.println("i = " + i + ", j = " + j + ", k = " + k);
```

toto sa nevyhodnotí, lebo $i==1$
a $true ||$ hocičo je $true...$

$i = 1, j = 2, k = 4$

```
i = 1; j = 2; k = 3;  
if (i == 1 | ++j == 2) k = 4;  
System.out.println("i = " + i + ", j = " + j + ", k = " + k);
```

teraz sa to vyhodnotí

$i = 1, j = 3, k = 4$

```
i = 1; j = 2; k = 3;  
if (i == 2 && ++j == 3) k = 4;  
System.out.println("i = " + i + ", j = " + j + ", k = " + k);
```

toto sa nevyhodnotí, lebo $i!=2$

$i = 1, j = 2, k = 3$

```
i = 1; j = 2; k = 3;  
if (i == 2 & ++j == 3) k = 4;  
System.out.println("i = " + i + ", j = " + j + ", k = " + k);
```

teraz sa to vyhodnotí, aj keď $i!=2$

$i = 1, j = 3, k = 3$

Pret'azovanie operátorov

- v Java existujú pret'ažené operátory, napr +, *, ...
 - + :: int + int -> int + :: float + float -> float
- ale aj &, |:
 - | :: int | int -> int | :: boolean | boolean -> boolean
 - & :: int & int -> int & :: boolean & boolean -> boolean
- v Java používateľ nemôže definovať pret'ažené operátory... ☺
- ale môže napísať

```
int a = 7, b = 0;
```

```
...
```

```
a == 0 | b == 0
```

```
(a | b) == 0
```

```
// true, lebo b == 0
```

```
// false, lebo a | b == 7
```

```
// bitový súčet dvoch intov
```

Ak ste si v danom momente neistý prioritami,
zátvorkujte, zátvorkujte, zátvorkujte ...

Priority

.	[index]	(typ)	najvyššia
!	++	--	
*	/	%	
+	-		
<<	>>	>>>	
<	<=	>=	>
==	!=		
&			
^			
&&			
?:_			
=	+=	...	najnižšia

Príklady:

`a += (1F/b),` `(a == 0) && (b == 1),` `(c=readChar())!='\n'`

Zvrhlosti

(iné v C++ a Java)

Kód, ktorý vyvoláva
pochybnosť/nejednoznačnosť,
nie je (v praxi) dobrý kód !!!

```
#include <stdio.h>
void main(int argc, char *argv) {
    int a = 0;
    int b = (a++) + (a);
    printf("%d\n",b);
    int i = 0;
    i = i++;
    printf("%d\n",i);
}
```

```
RACDB 1 root@orcl1:~$ gcc x.c
RACDB 1 root@orcl1:~$ ./a.out
0
1
```

```
3 public class Zvrhlosti {
4     public static void main(String[] args) {
5         int a = 0;
6         int b = (a++) + (a);
7         System.out.println(b);
8         int i = 0;
9         i = i++;
10        System.out.println(i);
11    }
```

Správne miesto, kde sa (takto)
vyblbnúť, sú prémie v škole, nie
tímová programátorská práca...

Problems Javadoc Declaration Search Console Error Log History Git Stagi
<terminated> Zvrhlosti [Java Application] C:\java8_0_91\bin\javaw.exe (28. 2. 2017, 21:49:39)
1
0

Konverzie, reťazce, polia

dnes bude:

- **konverzie** (základných) typov,
- **reťazce** (typ String) a práca s nimi, String/BufferedString
- **polia** (pohľad C++ programátora)
- testovanie (prvý **JUnit test**)
- statické metódy (procedúry a funkcie) a statické bloky

cvičenia:

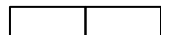
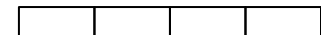
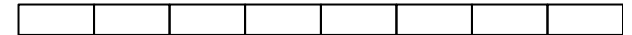
- programy s poľami, testovanie a ľadenie (debugger)
- manipulácia s reťazcami

literatúra:

- Thinking in Java, 3rd Ed. (<http://www.ibiblio.org/pub/docs/books/eckel/TIJ-3rd-edition4.0.zip>) – 3:Controlling Program Flow, 4:Initialization & Cleanup,
- Naučte se Javu – úvod
 - <http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-operatory-a-ridici-prikazy/>,
 - <http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-staticke-promenne-a-metody-balicky/>
- Java (<http://v1.dione.zcu.cz/java/sbornik/>)

Pretypovanie, konverzie

```
char    c = 'A';  
int     i = (int) c;    // konverzia do nadtypu  
char    d = (char)i;    // redukcia do podtypu (cast)
```


- rozširujúce konverzie (do nadtypu):
byte->short->int->long->float->double
- zužujúce konverzie (do podtypu):
double->float->long->int->short->byte

```
short s = 300;    // 16 bit [215-1 .. 215]  
byte b ;          // 8 bit [-128..127]
```

```
b = (byte) s;      // s = 300, b = 44      (300-256)  
b = (byte) 255;    // b = -1              (255-256)  
byte bb = 126;     // bb = 126  
bb += 3;           // bb = -127           (126+3-256)  
bb = -126;         // bb = -126  
bb += -5;          // bb = 125              (-126-5+256)
```


Konverzie z/do String

String -> int

Integer.valueOf("123") → Integer
Integer.parseInt("123") → Int

int -> String

String.valueOf(123) → String
Integer.toString(123,10) → String

Integer.toString(31,2) //11111
Integer.toString(15,8) // 17
Integer.toString(255,16) // ff

String -> double

Double.valueOf("3.1415")
Double.parseDouble("3.1415")

double -> String

String.valueOf(Math.PI)
Double.toString(Math.PI)

String -> Boolean

Boolean.valueOf("true")
Boolean.parseBoolean("false")

Boolean -> String

String.valueOf(**true**)
Boolean.toString(**false**)

Reťazce – metódy

```
String s1 = new String("Hello");
String s2 = "World";
-- zreťazenie, indexovanie, vyhľadávanie
String s3 = s1 + ' ' + s2 + "!";
s1.charAt(0) == 'H'
s1.indexOf("ll") == 2
s1.substring(1, 3).equals("el")
-- cyklus s indexom
for (int i = 0; i < s3.length(); i++) {
    s3.charAt(i)
}
-- cyklus bez indexu
char[] charArray = s3.toCharArray();
for (char ch : charArray) {
    ch
}
```

```
String
t1 = new String("ahoj");
t2 = new String("ahoi");
t3 = new String("AHOJ");

t1.compareTo(t2);           // 1 >
t2.compareTo(t1);           // -1 <
t1.compareToIgnoreCase(t3); // 0
t1.equals(t3);              // false
t1.equalsIgnoreCase(t3);   // true
```


Reťazce – porovnávanie

"" != null

Prázdny reťazec nie je neinicializovaný reťazec

== porovnáva pointre a nie obsahy reťazcov

väčšinou je to chyba vo vašom programe
ale

.equals(), .compareTo, .equalsIgnoreCase()

porovnávajú skutočné reťazce

s.equals("java") môže padnúť, ak s=null

"java".equals(s)

NIKDY NEPADNE na Null Pointer Exception - NPE

Kvíz - 1

```
static String s1;  
static String s2 = null;  
static String s3 = "";
```

```
System.out.println(s1 == s2);    true  
System.out.println(s1 == s3);    false
```

(NPE)

```
System.out.println(s1.length()); java.lang.NullPointerException  
System.out.println(s2.length()); java.lang.NullPointerException  
System.out.println(s3.length()); 0
```


Kvíz - 2

```
static String s4 = "java";  
static String s5 = new String("java");  
static String s6 = "ja"+"va";  
static String s7 = "ja";
```

```
System.out.println(s4 == s5);           false
```

```
System.out.println(s4 == s6);           true
```

```
s7 += "va";
```

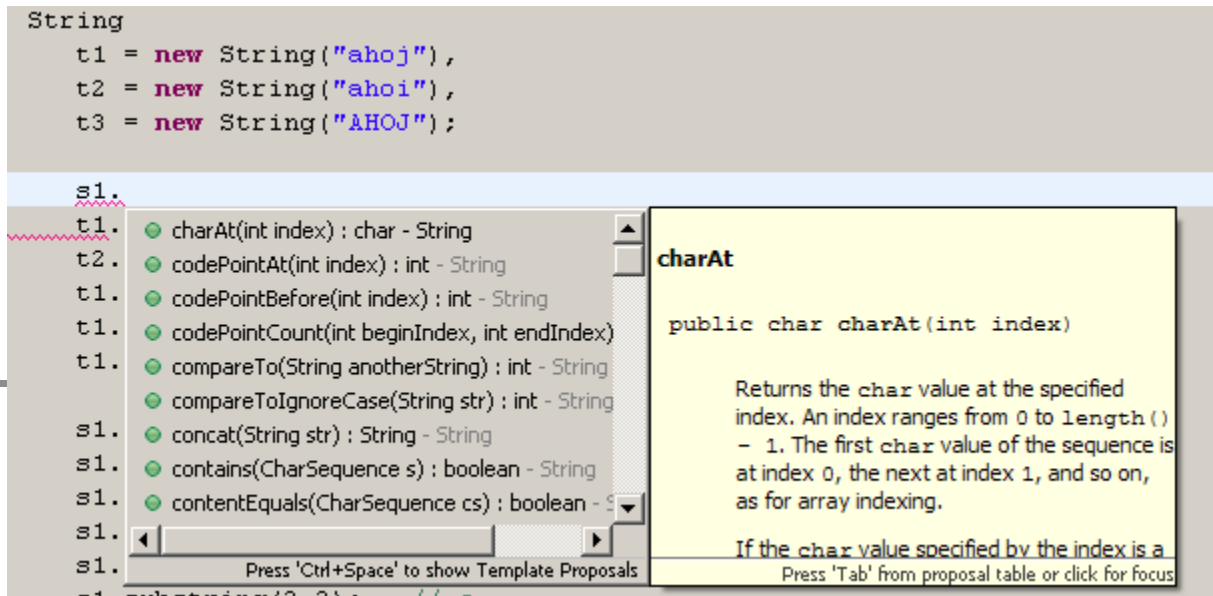
```
System.out.println(s4 == s7);           false
```

```
System.out.println(s4.equals(s5));      true
```

```
System.out.println(s4.equals(s6));      true
```

```
System.out.println(s4.equals(s7));      true
```

Metódy

niet nad kontextový help...

```
s1.toLowerCase() // ahoj
s1.toUpperCase() // AHOJ
s1 + s2           // ahojahoi
s1.concat(s2)     // ahojahoi
s1.replace('h', 'H') // aHoj
s1.substring(2)   // oj
s1.substring(2,3) // o
s1.charAt(2)      // o
s1.indexOf('o')   // 2
-- zret'azenie volania metód
s1.trim().toUpperCase().substring(2).indexOf('O');
```

- používajte kontextový help
- naučte sa používať JDK API, search
- prestavu o existujúcich metódach

Ret'azce – metódy

```
String s = "male a VELKE";  
int i = s.indexOf('a');           // prvé 'a'  
int i = s.indexOf('a', i + 1);    // ďalšie 'a'  
i = s.lastIndexOf('a');          // posledné 'a'  
i = s.lastIndexOf('a', i - 1);    // predposledné 'a'  
i = s.lastIndexOf("VEL");        // podret'azec
```

```
String a[] = {"Peter", "Marek" };  
String s = String.format("Ahoj %s, tu je %s", a);
```

```
Character.isDigit('1')           // true  
char b= '1'; if (b >= '0' && b <= '9') ...if (b >= 48 && b <= 58) ...  
Character.isLetter('A')         // true  
Character.isLowerCase('b')      // true
```

```
Character.digit('5', 10)         // 5  
Character.digit('F', 16)         // 15
```


StringBuffer/StringBuilder

(o tragédii na quadterme 2016)

```
long start = System.currentTimeMillis();
String s = "";
for(int i = 0; i<1000000; i++) s += "a";      elapsed time: 698 s.
System.out.println("elapsed time:"+(System.currentTimeMillis()-start)/1000);
```

- pri prireťazení hoc aj jedného znaku sa naalokuje nový reťazec, prekopíruje, ...
- preto dostaneme kvadratickú zložitosť s kvadratickým garbage ☹
- ak to v rámci testu na staručkom L.I.S.T.e odpálilo 60 študentov pri vrcholiacom quadterme, katastrofa bola jasná ☹ ☹ ☹
- no a chyba je v príklade, teste, alebo v programátoroch ? (nepříjemná hádka, 2016)
- ako je to v Pythone ?

```
long start = System.currentTimeMillis();
StringBuffer ss = new StringBuffer();
for(int i = 0; i<1000000; i++) ss.append("a");      elapsed time: 0 s. !!!
String s = ss.toString();
System.out.println("elapsed time: " + (System.currentTimeMillis()-start)/1000);
```

Súbor: Quadterm2016.java

String in Java

- String v Java nie je `char*` v C++
- String je nemenný (immutable) – ak chcete modifikovať reťazec, musíte ho vytvoriť (naalokovať) znova, to stojí čas aj pamäť
- StringBuffer/StringBuilder sú modifikovateľné reprezentácie reťazcov vytvorené na heape
napr. `StringBuffer.setCharAt(int index, char ch)`
- implementácia StringBuffer je najbližšie tomu, čo boli reťazce v Pythone
- StringBuffer je thread safe
- StringBuilder nie je thread safe, preto je trochu rýchlejší

Billion-dollar mistake

Tony Hoare

String (či akýkoľvek objekt) môže mať hodnotu **null** má na Svedomí Tony Hoare (okrem iných vecí: QuickSort, CSP,...) , ktorý tak riešil nedokonalosť typového systému $\text{Algol} \rightarrow \text{Pascal} \rightarrow \text{C} \rightarrow \text{C++} \rightarrow \text{Java}$

Sú na tom aj horšie: Javascript má dve hodnoty pre nedefinovanú hodnotu **null** a **undefined**, total chaos...

Moderné jazyky (Scala, Swift, Kotlin) to riešia typmi String (never null), String? (nullable).

Aj v Jave existuje Optional, málokto pozná a používa (asi lebo prišlo až v Jave 8)

2009, he apologised for inventing the null reference:^[20]

I call it my billion-dollar mistake.

It was the invention of the null reference in 1965. At that time, I was designing the first comprehensive type system for references in an object oriented language (ALGOLW). My goal was to ensure that all use of references should be absolutely safe, with checking performed automatically by the compiler. But I couldn't resist the temptation to put in a null reference, simply because it was so easy to implement. This has led to innumerable errors, vulnerabilities, and system crashes, which have probably caused a billion dollars of pain and damage in the last forty years.

Polia jednorozmerné

- *typ[]* – je typ 1-rozmerného poľa
- **new** *typ[size]* – vytvorenie/alokácia
- *pole.length* – dĺžka poľa
- *pole[i]* – indexovanie poľa
- polia majú VŽDY indexy 0..N-1

```
public class Jednoduche {
```

```
    public static void main(String[] args) {  
        final int MAX = 20;
```

// konštanta – veľkosť poľa

```
        // int[] poleInt;
```

// definícia poľa

```
        // poleInt = new int[MAX];
```

// vytvorenie poľa

```
        int[] poleInt = new int[MAX];
```

// definícia poľa s vytvorením

```
        for (int i = 0; i < poleInt.length; i++) {
```

// i < MAX

```
            poleInt[i] = i + 1;
```

// inicializácia poľa

```
            System.out.print(poleInt[i] + " ");
```

```
        } // for
```

```
    } // main
```

```
} // class
```

typ elementu poľa

Dobré rady

(kuchárka začiatčníka)

Napriek tomu, že nasledujúce rady sú kus za okrajom samozrejmosti, dovoľujem si ich uviesť (pre vaše dobro).

- ak je len trochu možné, vytvorte/alokujte pole ZÁROVEŇ s jeho deklaráciou. Predpokladá to, že v mieste deklarácie poľa poznáte jeho veľkosť. Ušetríte si chyby, keď píšete do nevytvoreného poľa.
inak: deklarácia ***int[] prvocisla*** žiadne pole nevytvorí. Jediné, čo urobí, že existuje null-referencia/smerník ***prvocisla***, ktorý by chcel ukazovať na pole.
- ak to je možné, inicializujte pole hneď, ako ho deklarujete. Bonusom je, že sa vám aj automaticky vytvorí, príklad
`int[] prvocisla = { 2, 3, 5, 7, 11, 13, 19 }; // má dĺžku 7, indexy 0..6`
- pole dĺžky N nikdy nebude mať iné indexy ako 0..(N-1).
ešte inak: `pole[pole.length]` vždy skončí s **ArrayIndexOutOfBoundsException**.
- najprirodzenejší cyklus pre pole je `for(int i=0; i<pole.length; i++) ...`
ešte inak: **pascalistický zlovyk** `for(int i=1; i<=pole.length; i++)` je kandidátom na **ArrayIndexOutOfBoundsException**

Polia v Java vs. C++

(porovnanie pre C++ programátora)

- v C++ po deklarácii poľa `int P[100]` sa vám pole automaticky naalokuje
- v Java toto `int[] P` je deklarácia a toto `P = new int[100]` alokácia
- v Java aj C++ pole inicializujete podobne `int P[] = { 1, 2, 3, 4 },`
`int[] P = { 1, 2, 3, 4 }`
- v Java sa vytvorené pole inicializuje hodnotami
 - 0 pre číselné typy,
 - `'\u0000'` pre char,
 - false pre boolean,
 - null iné
- v Java sa nedá indexovať za hranice poľa, kontroluje hranice
- pole je referenčný typ v Java aj C++
- `pole1 = pole2;` je priradením referencií nie kopírovanie polí
- ak potrebujeme kopírovať poľa:
 - C++: `void*memcpy(void *dest, void *source, size_t num)`
 - Java: `System.arraycopy(src, srcPos, dst, dstPos, count)`

Polia dvojrozmerné

- *typ*[][] – je typ 2-rozmerného poľa,
- *pole*[i,j] píšeme ako *pole*[i][j],
- *new typ*[M][N] vytvorí pole MxN

- java nemá klasické viacrozmerné polia (matice),
- viacrozmerné polia môžu byť „zubaté“ (jagged)

```
public class Dvojite {
```

```
    public static void main(String[] args) {  
        int[][] a = new int[4][];  
        for (int i = 0; i < a.length; i++) {  
            a[i] = new int[i + 1];
```

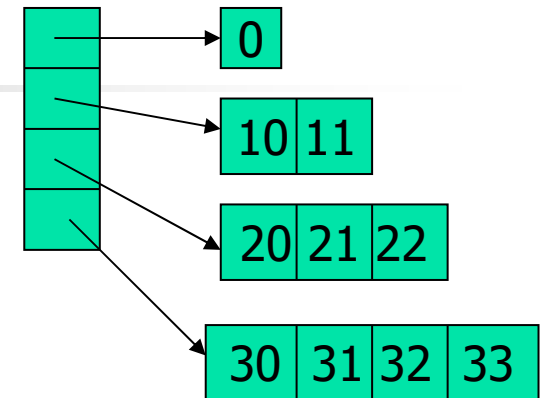
```
            for (int j = 0; j < a[i].length; j++) {  
                a[i][j] = i * 10 + j;  
                System.out.print(a[i][j] + " ");  
            } // for
```

```
            System.out.println();
```

```
        } // for
```

```
    } // main
```

```
} // class
```


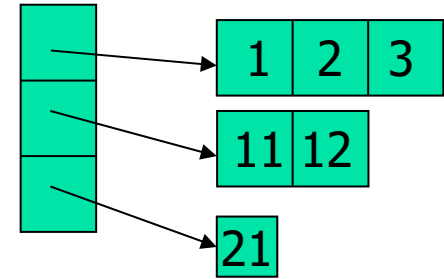
// hlavné pole

// podpole

```
0
10 11
20 21 22
30 31 32 33
```

Inicializácia poľa

(jagged array – štrbavé pole)

- inicializácia dvojrozmerného poľa

```
int[][] a = { {1, 2, 3},  
              {11, 12},  
              {21} };
```

```
a[0][0] = 1; a[0][1] = 2; a[0][2] = 3; a[0].length == 3  
a[1][0] = 11; a[1][1] = 12; a[1].length == 2  
a[2][0] = 21; a[2].length == 1  
a.length == 3
```

- vytvorenie 3-rozmernej matice matice 5x5x5

```
int[][][] d = new int [5][5][5];           // definícia s vytvorením
```

- vytvorenie 2-rozmernej matice "matice" 5x5, ktorej prvky sa vytvoria neskôr

```
int [][] e = new int[5][5][];  
e[0][1] = new int [8];           ... ok
```

- nesprávne vytvorenie

```
int[][][] f = new int[5][][5]  
f[0][1] = new int[8]
```

```
.... Chyba - nemôžem vytvoriť "maticu", ktorej  
.... druhý rozmer nepoznám ale tretí poznám
```


pascalistu poznáš podľa
ArrayIndexOutOfBoundsException: N,
kde N je dĺžka jeho poľa

Polia a cykly

```
final static int MAX = 100;  
public static void main(String[] args) {  
    char[] poleChar = new char[MAX];
```

- ```
for (int i = 0; i < poleChar.length; i++) { . . . } // for-to-do
```
- ```
for (int i = MAX-1; i >= 0; i--) { . . . } // for-downto-do
```
- ```
int j=MAX; // while
while (j-- > 0) { . . . }
```
- ```
int i=0; // do-while  
do { . . .  
} while (++i < MAX);
```
- ```
for (char ch:poleChar) System.out.println(ch); // for-each
```

*for (typPrvkuPola prvokPola:pole) tu vidím prvokPola, neviem jeho index*  
*// prechádza postupne prvky poľa bez toho, aby sme vedeli ich index*

Súbor: [PoleCyklus.java](#)

**null nie je:**

- **new String[0]**
- **new String[]{}**

# Kvíz - nájdite rozdiely

|                                    |                     |                      |
|------------------------------------|---------------------|----------------------|
| String [] p1;                      | p1.length == ?      | NullPointerException |
| String [] p2 = null;               | p2.length == ?      | NullPointerException |
| String [] p3 = new String[0];      | p3.length == ?      | 0                    |
| String [] p4 = new String[]{};     | p4.length == ?      | 0                    |
| String [] p5 = new String[]{" "};  | p5.length == ?      | 1                    |
|                                    | p5[0].length() == ? | 0                    |
| String [] p6 = new String[]{null}; | p6.length == ?      | 1                    |
|                                    | p6[0].length() == ? | NullPointerException |

Daň za Billion Dollar Mistake:

Skôr než napíšem

**a.blabla**

otestujem, či

**if (a != null) {**

**a.blabla**

**}**

# Ako na pole

zretaz(*null*); **NPE**  
zretaz(*new* String[]{*null*}); **O.K.**  
spocitaj(*new* String[]{*null*}); **NPE O.K.**  
spocitaj(*new* String[]{*new* String()}); **O.K.**

*SIMPLY EXPLAINED*

- Ľubovoľné pole daného typu, napr. String[]

```
public class AkoNaPole {
 public static String zretaz(String[] a) {
 StringBuffer sb = new StringBuffer();
 if (a != null)
 for(int i = 0; i < a.length; i++) sb.append(a[i]);
 return sb.toString();
 }
 public static int spocitaj(String[] a) {
 int vysl = 0;
 if (a != null)
 for(int i = 0; i < a.length; i++)
 if (a[i] != null)
 vysl += a[i].length();
 return vysl;
 }
}
```


NullPointerException

Upozornenie:
tento slajd nie je v Java

Kvíz pre C++ programátora

Čo spraví nasledujúci program

```
#include <stdio.h>
void main() {
 int a[][] = { { 1,2,3 }, { 11, 12 }, { 21 } }; }
> gcc test.c
test.c:4: error: array type has incomplete element type
```

a čo tento:

```
#include <stdio.h>
void main() {
 int a[][3] = { { 1,2,3 }, { 11, 12 }, { 21 } };
 printf("%d\n",sizeof(a[0])/sizeof(int));
 printf("%d\n",sizeof(a[1])/sizeof(int));
 printf("%d\n",sizeof(a[2])/sizeof(int));
> gcc test.c
> a.out
3
3
3
```

Poučenie:
medzi poliami v C++ a Java
sú subtilné rozdiely

Bubble sort

Buble sort je bezpochyby najobľúbenejší triediaci algoritmus medzi študentami.

•ale aj ten možno poukázať, vid' [Chyba1](#), [Chyba2](#), [Chyba3](#), ...

```
public class BubbleSort {

 public static void main(String[] args) {
 int[] a = {4,5,2,12,1,2,3};
 for (int i = 0; i < a.length ; i++) {
 for (int j = a.length-1; j>i ; j--) {
 if (a[j-1] > a[j]) {
 int temp = a[j];
 a[j] = a[j-1];
 a[j-1] = temp;
 } // if
 } // for
 } // for
 for (int elem:a)
 System.out.println(elem);
 }
}
```

1
2
2
3 // cyklus for-to-do
4 // cyklus for-downto-do
5
12

// cyklus for-each-element

Súbor: [BubbleSort.java](#)

Sú collections lepšie ?

(a môžeme ich už používať?)

```
public static void bubbleSortuj(ArrayList<Integer> a) {
 for (int i = 0; i < a.size() ; i++) {
 for (int j = a.size()-1; j>i ; j--) {
 if (a.get(j-1) > a.get(j)) {
 Integer temp = a.get(j);
 a.set(j, a.get(j-1));
 a.set(j-1, temp);
 }
 }
 }
}

public static void bubbleSortuj(int[] a) {
 for (int i = 0; i < a.length ; i++) {
 for (int j = a.length-1; j>i ; j--) {
 if (a[j-1] > a[j]) {
 int temp = a[j];
 a[j] = a[j-1];
 a[j-1] = temp;
 }
 }
 }
}
```

10⁵ - elapsed time:33 s. – 2.35x pomalšie

10⁴ - elapsed time:141 milis.

10⁵ - elapsed time:14s.

10⁶- elapsed time: ???

Je Python lepší ?

```
import random
import datetime
def bubbleSort(alist):
 for passnum in range(len(alist)-1,0,-1):
 for i in range(passnum):
 if alist[i]>alist[i+1]:
 temp = alist[i]
 alist[i] = alist[i+1]
 alist[i+1] = temp
alist = random.sample(range(1000000000), 10000)
start = datetime.datetime.now()
bubbleSort(alist)
now = datetime.datetime.now()
print(alist)
print(now-start)
```

10⁴ - elapsed time:15 s. - 106x pomalšie...

10⁵ - elapsed time: 28m05s - 120x pomalšie...

Verzia ADŠ (<http://struct.input.sk/07.html#triedenia>):

```
def bubble_sort(pole):
 for i in range(1, len(pole)):
 for j in range(len(pole)-i):
 if pole[j] > pole[j+1]:
 pole[j], pole[j+1] = pole[j+1], pole[j]
```

<http://interactivepython.org/courselib/static/pythonds/SortSearch/TheBubbleSort.html>

QuickSort

	ADŠ quicksort	.sort() builtin	
10 ⁶	7.81s	0.88s	
10 ⁶	102.3s	16.2s	

v Jave:

10⁵ - elapsed time: 23ms. (608x)
 10⁶- elapsed time: 120ms
 10⁷- elapsed time: 1.2s
 10⁸- elapsed time: 12.31s
 10⁹- elapsed time: 123.8s

builtin, Arrays.sort:

10⁵ - elapsed time: 39ms.
 10⁶- elapsed time: 129ms
 10⁷- elapsed time: 1.02s
 10⁸- elapsed time: 10.5s
 10⁹- elapsed time: 101.5s

<http://www.vogella.com/tutorials/JavaAlgorithmsQuicksort/article.html>

Súbor: QuickSort.java, QuickSortTest.java

Náhodné číslo náhodné pole

```
import java.util.*; // používame triedu Random
```

```
public class NahodnePole {
```

```
 public static void main(String[] args) {
```

```
 Random rand = new Random(); // inic.generátor náhod.čísiel
```

```
 int[] a = new int[rand.nextInt(20)]; // náhodná dĺžka z [0..20)
 System.out.println("dlzka pola = " + a.length);
```

```
 for(int i = 0; i < a.length; i++) {
```

```
 a[i] = rand.nextInt(500); // plní náhodnými číslami [0..500)
```

```
 System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
```

```
 }
```

```
 }
```

```
}
```

dlzka pola = 9

a[0] = 39

a[1] = 203

a[2] = 402

a[3] = 24

a[4] = 65

a[5] = 144

a[6] = 95

a[7] = 490

a[8] = 108

Pole ako (vstupný) argument

```
public class Sort {
 public static void bubbleSortuj(int[] a) {
 for (int i = 0; i < a.length ; i++) {
 for (int j = a.length-1; j>i ; j--) {
 if (a[j-1] > a[j]) {
 int temp = a[j];
 a[j] = a[j-1];
 a[j-1] = temp;
 } // if
 } // for
 } // for
 }
 public static void vypis(int[] a) {
 for (int i:a) System.out.println(i + ",");
 System.out.println();
 }
 public static void main(String[] args) {
 int[] poleInt = {4,5,2,12,1,2,3};
 bubbleSortuj(poleInt);
 vypis(poleInt);
 }
}
```

v Java nenájdete analógiu chaosu
* a & parametrov z C++

// int[7] a – je chyba, lebo
// int[7] nie je typ poľa

Pole ako výstupná hodnota

```
public static int[] generuj(int velkost) {
 int[] retValue = new int[velkost];
 Random rand = new Random();
 for(int i=0; i<velkost; i++)
 retValue[i] = rand.nextInt(100);
 return retValue;
}

public static void main(String[] args) {
 int[] poleInt = generuj(20);
}
```

// generuj pole danej veľkosti
// deklaruj a vytvor lokálne pole
// naplň lokálne pole
// vráť referenciu na pole ako
// výsledok funkcie

// pri volaní funkcie si definujeme
// premennu, do ktorej uložíme
// referenciu na vytvorené pole

Testovanie

- testovanie je minimálne rovnako náročné, ako programovanie
- Java poskytuje nástroj/podporu vo forme tzv. JUnit testov, ktoré si postupne predstavíme
- vytvorme prvý JUnit Test SortTest k triede Sort,
- budeme testovať metódy generuj a bubbleSortuj

here)' with an unchecked checkbox for 'Generate comments'. At the bottom, the 'Class under test' is set to 'Sort' with a 'Browse...' button. At the very bottom of the dialog are buttons for '?', '< Back', 'Next >', 'Finish', and 'Cancel'."/>

New JUnit Test Case

JUnit Test Case

The use of the default package is discouraged.

☐ New JUnit 3 test ☒ New JUnit 4 test

Source folder: 02_java Browse...

Package: (default) Browse...

Name: SortTest

Superclass: java.lang.Object Browse...

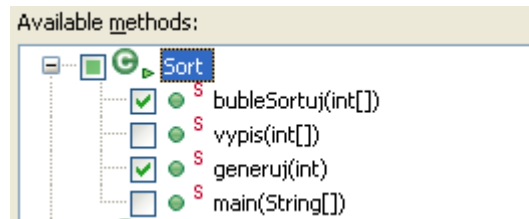
Which method stubs would you like to create?

☐ setUpBeforeClass() ☐ tearDownAfterClass()
☐ setUp() ☐ tearDown()
☐ constructor

Do you want to add comments? (Configure templates and default value [here](#))
☐ Generate comments

Class under test: Sort Browse...

? < Back Next > Finish Cancel

JUnit Test čarodejník vytvorí kostru
testu, ktorú upravujeme

Prvý JUnit Test

```
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.Test;
public class SortTest {
```

testujeme, či generuj vytvorí
pole správnej veľkosti

```
@Test
public void testGeneruj() {
 int testPole[] = Sort.generuj(100);
 if (testPole == null)
 fail("ziadne pole");
 assertNotNull("ziadne pole", testPole);
 assertEquals("velkost pola",
 testPole.length, 100);
 assertTrue("velkost pola",
 testPole.length == 100);
}
```

```
@Test(timeout=10) // ms
public void testBubleSortuj() {
 int testPole[] = Sort.generuj(10000);
 Sort.bubleSortuj(testPole);
 for(int i=0; i+1<testPole.length; i++)
 if (testPole[i] > testPole[i+1])
 fail("neutriedene");
}
```

testujeme, či triedenie
uťriedi pole v danom
časovom limite

Čo ponúka JUnit Test

---

http://www.vogella.de/articles/JUnit/article.html#junit_intro

org.junit.Assert poskytuje metódy:

```
fail("tu to zlyhalo")
assertTrue(n>0)
assertEquals("test n", n, 100)
assertEquals("realny test", pi,
 3.14,0.01)
assertNull("null referencia", pole)
assertNotNull("not null referencia", pole)
assertSame("rovnake", pole1, pole2)
assertNotSame("rozne", pole1, pole2)
assertTrue("podmienka", pole.length>0)

... a mnoho ďalších
```

@Anotácie:

```
@Test
@Before
@After
@Ignore
... a ďalšie
```

```
@Test(expected=IndexOutOfBoundsException.class) public
void testBubleSortuj() {
 // toto nebude dobrý test, lebo
 // ignoruje nesprávne indexovanie
```

Ak postupne pridávame prvky do poľa,
ktorého rozmery pri vytvorení sme
neodhadli dobre, časom potrebujeme
zväčšiť pole – preventívne na 2násobok

Realokácia poľa

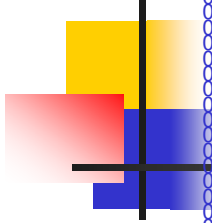
```
public class Reallocate {
 static int[] pole = new int[10]; // staticke pole inicializovane na dlzku 10
 static int pocet = 0; // pocet zapisanych prvkov v poli

 static void pridajDoPola(int x) {
 if (!(pocet < pole.length)) { // ak uz je pole plne
 int[] novePole = new int[2*pole.length]; // realouj pole, t.j.
 for(int i=0; i<pole.length; i++) // vytvor pole dvojnásobnej veľkosti
 novePole[i] = pole[i]; // prekopiruj do neho hodnoty stareho pola
 pole = novePole; // zahod stare pole
 }
 pole[pocet++] = x; // pridaj prvok
 }

 public static void main(String[] args) {
 for(int i=0; i<100; i++) {
 pridajDoPola(i%10);
 for(int elem:pole) System.out.print(elem);
 System.out.println();
 }
 }
}
```

Súbor: Reallocate.java

Nečitateľné úmyselne

System:

```
System.arraycopy(pole, 0, novePole, 0, pole.length);
```

Arrays:

```
novePole = Arrays.copyOf(pole, 2*pole.length);
```

Triedy java.util.Arrays, java.lang.System

užitočné statické metódy na prácu s poľami

```
import java.util.Arrays; // používam triedu z balíka java.util

int[] a = new int[10]; // pole primitívneho typu int
Arrays.fill(a, -1); // vyplň pole nulami, memset
System.arraycopy(a, 11, b, 3, 7); // kópia od a[11]->b[3] 7 prvkov
// memcpy

String[] s = {"janko", "marienka", "jozko", "mracik"};
String[] s_copy = new String[4];
System.arraycopy(s, 0, s_copy, 0, s.length); // kópia poľa
Arrays.sort(s); // triedenie poľa
for(String elem:s) System.out.print(elem+","); // janko,jozko,marienka,mracik,
// binárne vyhľadávanie v utriedenom poli

System.out.println(Arrays.binarySearch(s, "sandokan")); // nenachádza sa: -5
System.out.println(Arrays.binarySearch(s, "marienka")); // nachádza sa: 2

Arrays.equals(s, s_copy); // porovnanie polí- false
```


Predávanie argumentov

Základné typy sa prenášajú hodnotou,
ostatné (polia, objekty, ...) referenciou

```
public class Test1 {

 static int zmena(int i) {
 i++; return i;
 }

 public static void main(String[] args) {
 int j, k = 4;
 j = zmena(k);
 System.out.println(
 "k=" + k + ", j=" + j);
 }
}
```

k=4, j=5

```
public class Test2 {

 static int[] zmena(int[] x) {
 int[] c = x;
 x[0] = 99;
 return c;
 }

 public static void main(String[] args) {
 int[] a = {0,1,2,3};
 int[] b = zmena(a);
 System.out.println("a="+a[0]+
 "b="+b[0]);
 }
}

a=99, b=99
```

Súbor: Test1.java, Test2.java

Statické metódy

---

doposiaľ sme až na pár skrytých prípadov používali len statické metódy, premenné a konštanty.

Statické metódy:

- predstavujú klasické procedúry/funkcie ako ich poznáme z C++,
- existujú automaticky, ak použijeme (importujeme) danú triedu,
- existujú bez toho, aby sme vytvorili objekt danej triedy,
- referencujú sa *menom*, napr. *vypis(pole)*, alebo *menom triedy.meno metódy*, konštanty, napr. *Math.cos(fi)*, *Math.PI*, *Systém.out.println(5)*,
- ak aj metóda nemá argumenty, prázdne zátvorky sa do jej definície a do volania aj tak píšú (à la C++), napr. *System.out.println()*;
- syntax deklarácie statickej metódy je
[public] static typ meno(argumenty) { telo }
- ak ide o procedúru (nie funkciu), výstupný typ je **void**

Statické premenné a bloky

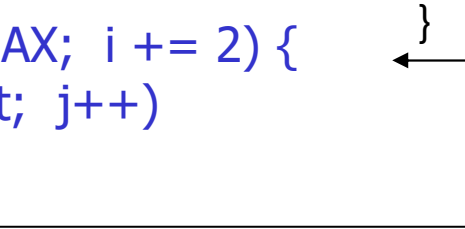
statický inicializačný blok

```
public class Prvocisla {
```

```
 public static final int MAX = 1000; // v statickom inic.bloku vidíme len
 public static int cisla[] = new int[MAX]; // statické premenné triedy
 static { // vykoná sa raz, po zavedení triedy do pamäte
 int pocet = 2;
 cisla[0] = 1;
 cisla[1] = 2;

 dalsi:
 for (int i = 3; pocet < MAX; i += 2) {
 for (int j = 2; j < pocet; j++)
 if (i % cisla[j] == 0)
 continue dalsi;
 cisla[pocet] = i;
 pocet++;
 }
 }

 public static void main(String[] args) {
 for (int i=1; i<Prvocisla.cisla.length; i++)
 System.out.print(cisla[i] + " ");
 }
}
```


Statické metódy vidia len statické premenné a môžu volať len statické metódy (bez vytvorenia objektu).

Rekurzia

```
public class Fibonacci {
```

```
 public static void main(String[] args) {
```

```
 int N = Integer.parseInt(args[0]);
```

```
 while (N-- > 0)
```

```
 System.out.println(fib(N));
```

```
 }
```

```
 public static long fib(int n) {
```

```
 //return (n < 2)?1:fib(n-1)+fib(n-2); // fajšmekerská verzia
```

```
 if (n < 2)
```

```
 return 1;
```

```
 else
```

```
 return fib(n-1)+fib(n-2);
```

```
 }
```

```
}
```

miesto na výstupný typ metódy
void je „prázdny“ typ
t.j. nevracia výstup (procedúra)

výstupný typ metódy

výstupná hodnota metódy

kým sa nedozvieme viac, všetky metódy sú static
inak nerozumíme chybe:

Cannot make a static reference to the non-static
method fib(int) from the type Fibonacci

Globálne a forward deklarácie

(neexistujú)

- globálne premenné neexistujú
- oblasť viditeľnosti premennej/metódy je aj pred jej deklaráciou (nepotrebujeme forward deklarácie)

```
public class Metody {
 static void tlac1() { ←
 System.out.println(i);
 }
 public static void main(String[] args) {
 tlac1();
 tlac2();
 }
 → static int i = 5;
 static void tlac2() { ←
 System.out.println(i);
 }
}
```

Oblasť viditeľnosti premenných

```
static void tlac() {
 int i = 6; int q;
 System.out.println(i);
 {
 // int i = 7;
 // long i = 7;
 int j = 8;
 System.out.println(j);
 }
 // System.out.println(j);
}
static void tlac2() {
 int i = 6; int q;
 System.out.println(i);
 // for (int i = 1; i < 5; i++)
 System.out.println(i);
}
```

// vnorený blok
// chyba - dvojnásobná deklarácia
// chyba - dvojnásobná deklarácia

// koniec vnoreného bloku
// chyba - j nie je viditeľná

// chyba, i už je definovaná

Testovanie

- testovanie je minimálne rovnako náročné, ako programovanie
- Java poskytuje nástroj/podporu vo forme tzv. JUnit testov, ktoré si postupne predstavíme
- vytvorme prvý JUnit Test SortTest k triede Sort,
- budeme testovať metódy generuj a bubbleSortuj

here)' with an unchecked checkbox 'Generate comments'. At the bottom, the 'Class under test' is set to 'Sort' with a 'Browse...' button. At the very bottom of the dialog are buttons for '?', '< Back', 'Next >', 'Finish', and 'Cancel'."/>

New JUnit Test Case

JUnit Test Case

The use of the default package is discouraged.

☐ New JUnit 3 test ☒ New JUnit 4 test

Source folder: 02_java Browse...

Package: (default) Browse...

Name: SortTest

Superclass: java.lang.Object Browse...

Which method stubs would you like to create?

☐ setUpBeforeClass() ☐ tearDownAfterClass()
☐ setUp() ☐ tearDown()
☐ constructor

Do you want to add comments? (Configure templates and default value [here](#))
☐ Generate comments

Class under test: Sort Browse...

? < Back Next > Finish Cancel

JUnit Test čarodejník vytvorí kostru
testu, ktorú upravujeme

Prvý JUnit Test

```
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.Test;
public class SortTest {
```

testujeme, či generuj vytvorí
pole správnej veľkosti

```
@Test
public void testGeneruj() {
 int testPole[] = Sort.generuj(100);
 if (testPole == null)
 fail("ziadne pole");
 assertNotNull("ziadne pole", testPole);
 assertEquals("velkost pola",
 testPole.length, 100);
 assertTrue("velkost pola",
 testPole.length == 100);
}
```

```
@Test(timeout=10) // ms
public void testBubleSortuj() {
 int testPole[] = Sort.generuj(10000);
 Sort.bubleSortuj(testPole);
 for(int i=0; i+1<testPole.length; i++)
 if (testPole[i] > testPole[i+1])
 fail("neutriedene");
}
```

testujeme, či triedenie
uťriedi pole v danom
časovom limite

Čo ponúka JUnit Test

---

http://www.vogella.de/articles/JUnit/article.html#junit_intro

org.junit.Assert poskytuje metódy:

```
fail("tu to zlyhalo")
assertTrue(n>0)
assertEquals("test n", n, 100)
assertEquals("realny test", pi,
 3.14,0.01)
assertNull("null referencia", pole)
assertNotNull("not null referencia", pole)
assertSame("rovnake", pole1, pole2)
assertNotSame("rozne", pole1, pole2)
assertTrue("podmienka", pole.length>0)

... a mnoho ďalších
```

@Anotácie:

```
@Test
@Before
@After
@Ignore
... a ďalšie
```

```
@Test(expected=IndexOutOfBoundsException.class) public
void testBubleSortuj() {
 // toto nebude dobrý test, lebo
 // ignoruje nesprávne indexovanie
```

Ako zadat' argumenty

